

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE – SECȚIA PENALĂ

Str. Batiștei nr. 25, Sector 2, București

E-mail: recursuri.penal@scj.ro

DOSAR NR. 71/1/2022

COMPLET NR.: C28 CP

ONORATĂ INSTANȚĂ,

Subsemnatul, **GOGA OCTAVIAN**, (...), în calitate de **intimat** în dosarul mai sus menționat, având domiciliul procesual ales pentru comunicarea actelor de procedură în Jud. Brașov, Mun. Brașov, str. 13 Decembrie nr. 1, bloc Kronstadt Trade Center, etaj 4, ap. 12, prin apărător ales av. Vladimir CIOLACU din cadrul Baroului Brașov,

formulez prezentele

NOTE DE ȘEDINȚĂ

Pe care instanța supremă este rugată să le aibă în vedere la momentul pronunțării hotărârii în prezentul dosar.

I. MOTIVE DE NELEGALITATE A REDESCHIDERII URMĂRIRII PENALE.

1. Redeschiderea urmăririi penale prin ordonanța nr. 2/II/2/2022 a procurorului șef al secției de urmărire penală din cadrul PÎCCJ este fundamentată pe dispozițiile prevăzute la art. 335 alin. (1) din C. proc. pen.
2. Conform dispozițiilor legale, dacă procurorul ierarhic superior celui care a dispus soluția constată, ulterior, că nu a existat împrejurarea pe care se întemeia clasarea, infirmă ordonanța și dispune redeschiderea urmăririi penale. Acesta este temeiul legal care permite procurorului superior să infirme ordonanța de clasare atât din considerente de nelegalitate, cât și din considerente de netemeinicie a ordonanței de clasare dispuse de procurorul de caz.
3. Chiar dacă procurorul ierarhic superior are competența legală de a efectua propriile verificări cu privire la temeinicia soluției de clasare, iar în cazul în care ar constata că

această soluție este netemeinică, să dispună înfirmarea soluției și redeschiderea urmăririi penale, totuși este de observat faptul că această posibilitate a procurorului superior nu este nelimitată, ci este condiționată de constatarea, ulterioară soluției de clasare, că nu a existat împrejurarea pe care s-a întemeiat soluția de clasare.

4. Practic, verificarea soluției de clasare sub aspectul netemeinicii sale se poate face de către procurorul superior, doar condiționat de constatarea, în prealabil, a inexistenței împrejurărilor pe care s-a întemeiat clasarea. Noțiunea de „împrejurări” la care face referire textul legal nu este definită, însă pe baza raționamentelor logico-juridice putem înțelege prin aceasta ca fiind elemente de natură obiectivă care au fost cunoscute sau care ar fi trebuit să fie cunoscute la momentul la care procurorul de caz a dispus soluția, întemeindu-se pe acestea.

5. Condiția premisă pentru redeschiderea urmăririi penale o reprezintă ca împrejurarea pe care s-a întemeiat soluția de clasare să nu fi existat la acel moment. Practic, în acest caz ne este scoasă în evidență situația în care procurorul de caz a dispus soluția de clasare pe temeiul unor împrejurări, a unor elemente obiective (care să poată fi percepute de către orice persoană), care în realitate nu existau, dar cu toate acestea procurorul de caz a făcut referire la ele și le-a dat o eficiență juridică.

6. Observăm că în prezenta speță nu este incidentă această situație descrisă mai sus, întrucât nu există, la momentul actual, împrejurări de fapt diferite față de cele pe care le-a avut în vedere procurorul de caz la momentul dispunerii soluției de clasare. Considerăm că acesta este și motivul pentru care procurorul ierarhic superior, respectiv cel care a înfirmat soluția de clasare și a dispus redeschiderea urmăririi penale, nu a făcut nici o motivare cu privire la acele împrejurări pe care s-ar fi întemeiat soluția de clasare, dar care, în opinia sa, nu ar fi existat deloc la acel moment.

7. Procurorul ierarhic superior se rezumă doar la a face propriile interpretări ale împrejurărilor de fapt deja existente în dosarul de cercetare penală și să dea o altă eficiență juridică acestora, fără a respecta condiția premisă a existenței împrejurărilor diferite față de cele avute în vedere la adoptarea soluției de clasare, și care să fie de natură a conduce la o soluție diametral opusă celei adoptate de către procurorul de caz. Acest lucru este insuficient pentru redeschiderea urmăririi penale, deoarece norma imperativă obligă la constatarea că nu a existat împrejurarea pe care s-a întemeiat clasarea, doar condiționat de acest aspect, procurorul ar putea, ulterior, să aprecieze prin propriile simțuri juridice asupra elementelor de tipicitate obiectivă și subiectivă ale infracțiunii cu care este sesizat.

8. Ca atare, apreciem că redeschiderea urmăririi penale este nelegală, întrucât nu există o schimbare/modificare a împrejurărilor pe care s-a întemeiat soluția de clasare, care să conducă spre un rezultat opus, acestea fiind aceleași pe tot parcursul desfășurării procesului penal, sens în care nu este respectată condiționarea imperativă din art. 335 alin. (1) C. proc. pen, aceea de a constata că *nu a existat împrejurarea pe care s-a întemeiat soluția de clasare.*

II. CONSIDERENTE REFERITOARE LA NETEMEINICIA ORDONANȚEI NR. 2/II/2/2022 EMISE DE PROCURORUL ȘEF AL SECȚIEI DE URMĂRIRE PENALĂ DIN CADRUL P.Î.C.C.J.

9. În esență, prin Ordonanța din 13.01.2022, la aproximativ trei ani de la comiterea presupusei fapte și la mai bine de doi ani de la emiterea ordonanței de clasare, procurorul șef al Secției de urmărire penală și criminalistică din cadrul P.Î.C.C.J reține faptul că subsemnatul, începând cu data de 25.02.2019, aveam obligația de a executa pedeapsa complementară prevăzută de art. 66 alin. (1) lit. B Cod penal. Această pedeapsă complementară a fost dispusă prin Decizia penală nr. 137/24.09.2018 a I.C.C.J., unde am fost condamnat la o pedeapsă de 2 ani și 4 luni închisoare, pedeapsa fiind suspendată sub supraveghere pentru un termen de încercare de 4 ani.

10. În susținerea ordonanței prin care se solicită redeschiderea urmăririi penale, procurorul șef al secției de urmărire penală indică dispozițiile **art. 7 alin. (1) lit. C din Legea nr. 96/2006**, unde sunt prevăzute următoarele:

Calitatea de deputat sau de senator încetează (...) în caz de pierdere a drepturilor electorale, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care se dispune pierderea acestor drepturi.

11. Totuși, așa cum în mod corect a reținut și procurorul de caz în ordonanța de clasare, deși data pierderii drepturilor electorale se produce de drept și este expres prevăzută de lege, norma nu este completată cu alte prevederi care să stabilească setul de reguli aplicabile într-un astfel de caz, de exemplu termene și/sau condutite obligatorii. Mai mult decât atât vă rog să observați că **dispozițiile art. 7 alin (1) lit. C din Legea nr. 96/2006 se coroborează în mod obligatoriu cu dispozițiile art. 7 alin. (4) din aceeași lege, unde este prevăzut faptul că:**

În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. c) și d), precum și în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. c) și d), președintele Camerei ia act de situația de încetare a mandatului de deputat sau de senator și supune votului plenului Camerei din care face parte adoptarea hotărârii prin care se vacantează locul de deputat sau de senator.

12. Astfel, în această situație particulară în care raporturile de serviciu ale funcționarului public sunt reglementate de o lege specială, Legea nr. 96/2006 în cazul de față, aplicarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării dreptului de a ocupa o funcție care implică exercitiul autorității de stat se poate face numai prin coroborare și cu respectarea strictă a acestei legi speciale.

13. Se poate observa faptul că prevederile **art 7 alin. (1) lit. C din Legea nr. 96/2006** au componența și semnificația unei "*norme de drept material*", normă care prevede într-adevăr o încetare a calității *de drept*, dar ea se coroborează în mod obligatoriu cu prevederile **art. 7 alin. (4)** din aceeași lege, articol ce are componența și semnificația unei norme de "*drept procesual*", menit să aducă la îndeplinire norma de drept material. Astfel, deși prevăzută de lege, această încetare de drept este lipsită de efecte practice imediate, singura obligație fiind instituită în sarcina președintelui Camerei, care este obligat să ia act de situația de încetare a mandatului de deputat sau de senator și să supună la vot în Plenul Camerei din care face parte adoptarea hotărârii prin care se vacantează locul de deputat sau de senator.

14. Așa cum se reține și în ordonanța de clasare, din verificări a rezultat faptul că președintele Camerei Deputaților de la acel moment a luat la cunoștință despre rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la data de 03.10.2018, iar la data de 08.10.2018 comunicarea s-a prezentat Biroului Permanent și a intrat pe ordinea de zi a ședințelor acestuia, **procedura de vacantare fiind astfel declanșată și obligația instituită de art. 7 alin. (4) din Legea 96/2006 respectată.**

15. În mod netemeinic se reține în ordonanța prin care se solicită redeschiderea urmăririi penale faptul că, dacă ulterior rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care se dispune pierderea drepturilor electorale, deputatul sau senatorul nu își depune demisia din această calitate acesta săvârșește infracțiunea de uzurpare de calități oficiale. Așa cum am arătat, în această situație particulară, procedura de înlăturare din funcție este cea prevăzută de art. 7 alin. (4) din Legea 96/2006. Astfel, în cazul deputaților, în situația

interzicerii exercitării a drepturilor electorale pentru o anumită perioadă, legiuitorul a instituit în sarcina președintelui camerei respective obligatia pozitivă de a întreprinde demersurile necesare pentru înlăturarea din funcție, persoana în cauză neavând nicio obligație legală de a acționa în acest sens. Această interpretare reiese din analiza întregului art. 7 din Legea nr. 96/2006 și chiar din lecturarea cu atenție a prevederilor art. 258 alin. (2) Cod penal.

16. Astfel, dispozițiile **art. 258 alin. (1) și (2) Cod penal** prevăd faptul că:

(1) Folosirea fără drept a unei calități oficiale care implică exercițiul autorității de stat, însoțită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat de acea calitate, se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

*(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează fapta funcționarului public care continuă să exercite o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, **după ce a pierdut acest drept conform legii.***

17. Or, este adevărat că în cele mai multe cazuri funcționarul public pierde dreptul de a și exercita funcția odată cu rămânerea definitivă a hotărârii prin care i s-a aplicat această pedeapsă complementară, dar în prezenta speță pierderea acestui drept este consolidată cu titlu definitiv abia după votul din Plenul Camerei Deputaților prin care se decide vacantarea postului, **conform Legii 96/2006**. Astfel, deși putem spune că într-adevăr există o cauză de încetare de drept a calității de deputat la momentul pronunțării hotărârii definitive de condamnare, aceasta primește eficiență juridică și este recunoscută abia la momentul mai sus menționat, moment în care s-ar consuma și infracțiunea de uzurpare de calități oficiale, pentru că numai la acel moment am putea susține faptul că subsemnatul **mi-am pierdut acest drept conform legii.**

18. Cu alte cuvinte, susținem teză conform căreia pierderea dreptului de a exercita funcția deținută reprezintă **o condiție sine qua non** pentru pierderea calității oficiale de deputat, însă nu este suficientă și pentru eficientizarea acesteia, în sensul transpunerii efective a efectelor sale prin eliberarea din funcție și vacantarea postului în cauză.

19. În sprijinul tezei noastre aducem ca argument, pe bază de analogie juridică, cazul prevăzut de **Legea nr. 176/2010** privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și

pentru modificarea și completarea altor acte normative, privitoare la situația eliberării din funcția deținută a persoanei cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese printr-un raport ANI, a cărui legalitate a fost stabilită pe cale judecătorească sau a rămas definitivă.

20. În acest sens, arătăm aceea că în conformitate cu dispozițiile **art. 25 alin. (3) din Legea nr. 176/2010**, „*Fapta persoanei cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese constituie temei pentru eliberarea din funcție ori, după caz, constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective.*”

21. Iată că legiuitorul admite la nivel normativ, chiar în mod direct am putea spune, faptul că pierderea dreptului de a exercita o funcție, rezultată din incompatibilitatea reținută de ANI, este insuficientă pentru ca prin ea însăși să conducă și la vacantarea postului și a eliberării din funcție a persoanei respective, deoarece prevede în mod expres faptul că acest lucru *constituie temei pentru eliberarea din funcție*.

22. Pierderea drepturilor de a exercita o funcție de demnitate publică, chiar dacă se produce de drept, are relevanță doar sub spectrul dreptului material, al dreptului substanțial, întrucât de la acel moment se pierde dreptul, fără intervenția vreunei autorități sau organism statal, ci direct în temeiul legii. Însă, în ceea ce privește operațiunile juridice de eficientizare și punere în practică a consecințelor pierderii de drept a unui drept subiectiv, acest lucru presupune parcurgerea anumitor formalități procedurale pentru recunoașterea, admiterea și constatarea pierderii acelui drept de care a fost lipsit titularul direct în temeiul legii.

23. Pierderea unui drept *ope legis* este o ficțiune juridică, existentă doar la nivel abstract al dreptului, iar punerea sa în operă presupune formalizarea sa practică în realitatea obiectivă a societății de drept, prin recunoașterea vizibilă, într-un mod sau altul, a efectelor sale. Operațiunile de formalizare și consacrare practică a pierderii dreptului se transpun prin diferitele proceduri legale prevăzute de către legiuitor pentru fiecare situație specifică în parte.

24. Tot legiuitorul este cel care ne arată calea de urmat pentru situațiile în care dreptul se pierde în temeiul legii, deoarece titularul dreptului astfel pierdut, precum și ceilalți participanți la raporturile juridice, nu sunt lăsați să decidă după buna cuviință ce este de

făcut în astfel de situații, ci le sunt impuse reguli de drept pe care trebuie să le urmeze întocmai. În acest sens, constatăm că legiuitorul a prevăzut, prin diferite norme legale, procedura de urmat pentru astfel de situații, respectiv procedura vacantării postului, a eliberării din funcție, etc.

25. Analogia situației prevăzute pentru încetarea drepturilor de a exercita o profesie ca urmare a incompatibilității constatată printr-un raport ANI (unde legiuitorul a prevăzut expres că acest lucru constituie temei pentru eliberarea din funcție, adică este obligatorie parcurgerea procedurii de eliberare din funcție), cu situația din prezentul dosar - încetarea *ope legis* a dreptului de a exercita funcția, ca urmare a aplicării pedepsei complementare în acest sens printr-o hotărâre judecătorească definitivă, - este permisă deoarece, atât într-un caz cât și în celălalt, efectele juridice ale pierderii drepturilor sunt aceleași, în sensul că **pentru ambele situații este necesară declanșarea procedurilor de eliberare din funcție/vacantare a postului, aspecte ce presupun concursul persoanelor care au în atribuție acest drept.**

26. Așa fiind, sintagma finală din norma de incriminare a infracțiunii de la art. 258 alin. (2) Cod penal, respectiv „după ce a pierdut acest drept *conform legii*.” pune accentul pe modalitatea în care pierderea dreptului s-a realizat, respectiv *conform legii*.

27. Prin aceasta ar trebui să înțelegem că pierderea dreptului trebuie realizată sub toate laturile sale, adică atât sub latura sa materială (pierderea în temeiul legii – *ope legis* a dreptului subiectiv), cât și sub latura sa procedurală (de efectivitate a sa, prin realizarea procedurii de vacantare a postului), aceasta deoarece legiuitorul este cel care a reglementat prin norme procedura de urmat pentru eliberarea în funcție prin vacantarea postului. Numai după îndeplinirea și a procedurii de vacantare a postului, putem spune că dreptul a fost pierdut *conform legii*.

28. Din această perspectivă, apreciem că nu este îndeplinită această cerință legală prevăzută de norma de incriminare, în sensul că, în cazul subsemnatului, procedura de vacantare a postului s-a realizat abia în luna octombrie 2019, abia la acea dată s-a produs, *conform legii*, pierderea drepturilor avute.

29. Pe cale de consecință, vă rog să observați că nu sunt întrunite elementele de tipicitate obiectivă ale infracțiunii prevăzute de art. 258 Cod penal, întrucât hotărârea prin care s-a decis vacantarea postului a fost supusă la vot și a fost adoptată în octombrie 2019,

moment după care, în mod evident, nu am mai exercitat funcția de deputat. Continuarea exercitării funcției după acest moment ar fi fost de natură să îndeplinească condițiile obiective, - elementului material- al infracțiunii de uzurpare de calități oficiale.

30. Nu poate fi reținută în sarcina subsemnatului vreo formă de vinovăție din cauza faptului că procedurile de vacantare sunt greoaie, nu se desfășoară cu celeritate și a existat o perioadă de incertitudine de câteva luni de la data pronunțării hotărârii definitive și până la Decizia Camerei prin care s-a vacantat postul de deputat ce îl dețineam. În acord cu argumentele redată de procurorul de caz în ordonanța de clasare, vă rog să observați faptul că **"în carența legii, în lipsa unei proceduri specifice și a unei obligații legale"**, continuarea activității până când hotărârea de vacantare este adoptată de Plenul Camerei Deputaților, dată la care se pierde efectiv dreptul de a mai efectua acte specifice funcției, apare ca fiind perfect legală.

31. Pentru aceste considerente, interpretarea procurorului șef de secție, în sensul că eram obligat să-mi dau demisia după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, apare ca fiind lipsită de fundament și raționament juridic și, totodată, reprezintă o adăugare la lege, ceea ce reprezintă un aspect nelegal. **Chiar dacă, prin absurd, am reține că argumentul este unul viabil, vă rog să observați că situația ar fi fost identică, iar considerentele care stau la baza acestei susțineri vor fi dezvoltate în ceea ce urmează.**

32. Din coroborarea **art. 7 alin. (1) lit. B cu art. 7 alin. (3) din Legea nr. 96/2006**, rezultă faptul că:

(1) lit. B - *În caz de demisie, calitatea de deputat sau senator încetează de la data menționată în cuprinsul acesteia, depusă la Biroul permanent al Camerei din care deputatul sau senatorul face parte;*

(3) - *În cazul în care deputatul sau senatorul și-a depus demisia, președintele, în prima ședință publică a plenului respectivei Camere, îl întreabă pe deputat sau pe senator dacă stăruie în demisie și, dacă acesta răspunde afirmativ sau nu se prezintă în ședința de plen pentru a răspunde, **președintele ia act de demisie și supune votului plenului Camerei din care face parte adoptarea hotărârii prin care se vacantează locul de deputat sau de senator.***

33. Observăm astfel că, și în eventualitatea în care deputatul sau senatorul își depune demisia, tot este necesar votul în Plenul Camerei din care face parte pentru adoptarea

hotărârii prin care se vacantează locul de deputat sau senator. Astfel, ne punem întrebarea legitimă: *Care este diferența, din punct de vedere al finalității juridice, între demisie și procedura reglementată de art. 7 alin. (4) din Legea 96/2006?* Răspunsul este evident: din punct de vedere al duratei și al procedurii de vacantare a locului de deputat, niciuna. Astfel, susținerile procurorului șef de secție apar ca fiind neîntemeiate, întrucât și în cazul demisiei ar fi existat o perioadă semnificativă de timp până s-ar fi votat în plen și finalitatea ar fi fost aceeași: **între momentul pronunțării hotărârii definitive și vacantarea postului ar fi existat o perioadă de incertitudine unde, de plano, mi-aș fi putut exercita drepturile prevăzute de lege în calitate de deputat și, mai mult decât atât, chiar aș fi avut această obligație legală până la data vacantării postului.**

34. Totodată, nu putem să lăsăm neobservată opțiunea legiuitorului, care a prevăzut **două proceduri distincte**: *procedura vacantării postului în caz de demisie și procedura vacantării postului în cazul pronunțării unei hotărâri definitive prin care se pierde drepturile electorale*. Ei bine, după opinia procurorului șef de secție, această distincție nu există, opinie care apare ca fiind în contradicție cu dorința legiuitorului. Dacă legiuitorul ar fi considerat că odată cu pierderea drepturilor electorale, ca urmare a existenței unei hotărâri definitive, persoana în cauză este obligată să-și depună demisia, cu siguranță ar fi făcut o mențiune expresă în acest sens.

35. Or, în tăcerea legii și prin interpretarea sistematică a alineatelor din art. 7, rezultă în mod evident faptul că există **o singură procedură** prin care se vacantează postul de deputat sau senator în cazul pierderii drepturilor electorale ca urmare a existenței unei hotărâri penale definitive, iar aceasta este procedura reglementată de **art. 7 alin. (4) din Legea 96/2006**. Ca urmare, apare ca fiind lipsită de temei juridic o presupusă obligație de a demisiona în cazul existenței unei hotărâri penale definitive, iar până la finalizarea procedurii de vacantare a postului ca urmare a pierderii drepturilor electorale, deputatul sau senatorul care își exercită funcția are, mai înainte de toate, chiar o obligație de a se prezenta la locul de muncă și de a-și îndeplini atribuțiile. Evident, o eventuală exercitare a acestor atribuții după adoptarea unei hotărâri de către Camera Deputaților sau Camera Senatului ar putea conduce la reținerea infracțiunii de uzurpare de calități oficiale, însă nu poate fi vorba despre așa ceva în prezenta cauză.

36. În susținerea ideii că era în sarcina Camerei Deputaților de a declanșa procedura de vacantare a postului militează și modalitatea de exprimare a Tribunalului București, care a transmis către Camera Deputaților – Președinte, **comunicarea nr. 22165/197/2016** din

data de 26 septembrie 2018, prin care a adus la cunoștință despre conținutul Deciziei nr. 137/24.09.2018 a I.C.C.J., **solicitându-i președintelui Camerei Deputaților să ia măsurile legale ce se impun.** Astel, rezultă fără putință de tăgadă că era obligația pozitivă a Președintelui Camerei Deputaților să demareze procedura prin care să supună la vot în Plenul Camerei adoptarea hotărârii de vacantare a postului de deputat, fapt ce s-a și întâmplat, această hotărâre fiind adoptată în data de 07.10.2019. Numai o eventuală exercitare a funcției după acest termen ar fi putut întruni elementele constitutive ale infracțiunii de uzurpare de calități oficiale.

37. O situație identică cu cea din prezenta cauză a exisat și în dosarul cu nr. 3297/1/2020, unde sunt implicați numiții CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU și MARCIU OVIDIU – CRISTIAN. Acesta din urmă a fost trimis în judecată pentru comiterea infracțiunii de uzurpare de calități oficiale pentru că ar fi folosit fără drept calitatea de senator, urmată de îndeplinirea actelor legate de această calitate, când deja exista o hotărâre a instanței supreme prin care a primit interdicția de a mai ocupa o funcție publică timp de 3 ani. Numitul CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU a fost acuzat de faptul că în perioada 2 martie 2017 - 2 septembrie 2019, când era președinte al Senatului, nu a făcut demersuri pentru a constata încetarea mandatului de senator al numitului MARCIU OVIDIU – CRISTIAN și nu a supus la vot în plenul Senatului adoptarea unei hotărâri de vacantare a locului de senator.

38. În data de 07.12.2021, I.C.C.J. s-a pronunțat în dosarul antemenționat și a dispus **achitarea** celor doi inculpați, iar în ceea ce-l privește pe numitul MARCIU OVIDIU – CRISTIAN, care se afla într-o situație identică cu subsemnatul, acesta a fost achitat în temeiul art. 16 alin (1) lit. B teza I. De asemenea, însuși procurorul de ședință a solicitat achitarea celor doi inculpați, iar în ceea ce-l privește pe inculpatul MARCIU, s-a cerut a se constata că fapta nu întrunește un element de tipicitate al infracțiunii de uzurpare de calități oficiale. *Ubi eadem ratio eadem solutio*, solicit respingerea solicitării P.Î.C.C.J. de redeschidere a urmăririi penale.

39. **Cu titlu secundar**, consider că trebuie făcută analiza unor aspecte de oportunitate și a unor principii generale care guvernează procesul penal român. În literatura de specialitate s-a statuat faptul că *”aspecte de oportunitate, precum durata rezonabilă a procedurii, trebuie avute în vedere de judecător când cenzurează redeschiderea urmăririi, mai ales în cauzele în care soluția inițială s-a pronunțat in personam.”*¹

¹ I. Kuglay în *Codul de procedura comentat. Comentariu pe articole*, Ed. C.H. Beck, București, 2017. P. 1388

40. Vă rog să observați că faptele ce se analizează în prezentul dosar datează din perioada 2018-2019, de la acea perioadă trecând aproximativ 4 ani de zile. Totodată, este important de observat faptul că ordonanța de clasare a fost emisă 13.06.2019 iar, în ciuda faptului că nu au mai fost administrare probe noi din care să reiasă că împrejurarea pe care soluția de clasare s-a bazat nu a existat, procurorul șef al secției de urmărire penală a emis o ordonanță doi ani și jumătate mai târziu, în data de 13.01.2022, prin care solicită redeschiderea urmăririi penale.

41. Consider astfel că, prin raportare la gravitatea redusă a faptei ce este imputată de procurorul șef de secție, această durată de incertitudine în ceea ce privește situația subsemnatului este aptă să conducă la **încălcarea caracterului echitabil și termenul rezonabil al procesului penal**, principiu de drept fundamental reglementat de **art. 8 Cod proc. pen.** C.E.D.O a statuat în cauza *Bottazi c. Italiei* (hot. Din 28 iulie 1999, par. 22), faptul că art. 6 par. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului profită tuturor persoanelor implicate într-o procedură penală, indiferent dacă sunt sau nu în stare de arest, și are ca scop protejarea acestora contra lăptorilor excesive a procedurii, în vederea evitării prelungirii pe o perioadă prea mare de timp a incertitudinii cu privire la soarta celui acuzat. Această garanție urmărește să asigure că justiția este administrată fără întârzieri, ce i-ar putea afecta credibilitatea sau eficiența.

23. Astfel, prin raportare la importanța ridicată a obiectului procedurii, complexitatea redusă a cauzei și lipsa elementelor de extraneitate, apare ca fiind excesivă și nejustificată o durată de timp de doi ani și jumătate în care procurorul ierarhic superior să efectueze un control de temeinicie în ceea ce privește ordonanța procurorului ierarhic inferior. Toate aceste aspecte sunt de natură să-mi creeze o stare de incertitudine în ceea ce privește situația mea personală.

42. De asemenea, deși puțin probabilă prin prisma realității faptice din prezentul dosar, din cauza duratei lungi de timp scurse între momentul săvârșirii presupuselor fapte și o eventuală sancțiune, nu mai apare a fi aptă de a satisface exigențele trasate de doctrină, în ceea ce privește funcțiile ei, stabilirea unei pedepse de natură penală. Deși nu esențiale, solicit instanței de judecată să aibă în vedere și aceste argumente la data pronunțării hotărârii.

43. Nu în ultimul rând, solicit instanței de judecată să aibă în vedere un alt principiu general de drept ce apare ca fiind oportun de analizat în prezentul dosar, **principiul**

minimei intervenții a legii penale. În literatura de specialitate s-a apreciat că *”o sancțiune penală, indiferent care ar fi aceasta, aduce atingere unor drepturi sau libertăți fundamentale, iar necesitatea ei într-o societate democratică presupune că recurgerea la o astfel de sancțiune trebuie să se facă numai atunci când protejarea eficientă a unei valori sociale nu poate fi realizată prin mijloacele oferite de alte ramuri ale dreptului.”*²

44. Curtea Constituțională a României a statuat prin **Decizia nr. 561/2021** faptul că incriminarea unei fapte și pedepsirea acesteia trebuie să intervină ca ultim resort în protejarea unei valori sociale, ghidându-se după principiul ultima ratio. De asemenea, în aceeași Decizie, Curtea reține faptul că:

- În Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor către o politică a Uniunii Europene în materie penală: asigurarea punerii în aplicare eficace a politicilor Uniunii Europene prin intermediul dreptului penal, COM(2011)0573, la pct. 2.2.1 - Necesitate și proporționalitate - dreptul penal ca măsură de ultimă instanță (ultima ratio) - se precizează că „anchetele și sancțiunile penale pot avea un impact semnificativ asupra drepturilor cetățenilor și au un efect stigmatizant. Prin urmare, **dreptul penal trebuie să rămână întotdeauna o măsură la care se recurge în ultimă instanță.** (...) Prin urmare, legiuitorul trebuie să analizeze dacă alte măsuri decât cele de drept penal, de exemplu regimuri de sancțiuni de natură administrativă sau civilă, nu ar putea asigura în mod suficient aplicarea politicii și dacă dreptul penal ar putea aborda problemele mai eficace.”

45. În jurisprudența sa, C.C.R. a apreciat că, în materie penală, acest principiu trebuie interpretat ca având semnificația că legea penală este singura în măsură să atingă scopul urmărit, alte măsuri de ordin civil, administrativ etc. fiind improprii în realizarea acestui deziderat. Mai mult, măsurile adoptate de legiuitor pentru atingerea scopului urmărit trebuie să fie adecvate, necesare și să respecte un just echilibru între interesul public și cel individual. Curtea a reținut că din perspectiva *principiului ultima ratio*, în materie penală nu este suficient să se constate că faptele incriminate aduc atingere valorii sociale ocrotite, ci această atingere trebuie să prezinte un anumit grad de intensitate, de gravitate, care să justifice sancțiunea penală. (Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016)

² F. Streteanu, D. Nițu, *Drept penal. Partea Generală. Vol I*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 63

46. Totodată, ca urmare a efectelor **Deciziei nr. 405/2016 a Curții Constituționale**, se impune în sarcina organelor judiciare necesitatea evaluării incidenței principiului minimeii intervenții a legii penale.

47. Pe cale de consecință, ținând cont de situația atipică din prezentul dosar și, în carența legii în ceea ce privește executarea pedepsei complementare a interzicerii dreptului de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, în situația concretă a deputaților și a senatorilor, vă solicit să aveți în vedere și incidența principiului minimeii intervenții a legii penale, care își găsește pe deplin utilitatea și aplicabilitatea.

48. **Pentru toate aceste considerente, vă solicit în mod respectuos să observați că ordonanța procurorului ierarhic superior este netemeinică și să dispuneți respingerea solicitării de redeschidere a urmăririi penale.**

Cu aleasă considerație,
GOGA OCTAVIAN,
Prin av. Vladimir CIOLACU